

Centrum Edukacyjne Przystanek Historia

<https://centrumedu.ipn.gov.pl/ph/archiwum-1/2022/29444,Zamiast-Twojego-usmiechu-Polsko-mamy-lzy-i-u-smiech-niedoli-Pamietnik-z-Syberii-l.html>
19.04.2024, 03:42

„Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli”. Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu - 29 marca

29 marca (wtorek), godz. 15.00

Promocja publikacji przygotowanych na podstawie pamiętnika Wandy Barbary Kociuby: książki, albumu oraz audiobooka „Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli”. Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu.

W rozmowie udział wzięli:

- Marzena Kruk - dyrektor Archiwum IPN
- Wojciech Kujawa - redaktor wydań książkowych pamiętnika
- Ewelina Oleś - odtwórczyni roli Basi
- Jacek Puchalski - reżyser audiobooka
- Christopher Bik - syn autorki

Prowadzenie: redaktor Andrzej Urbański.

Wyjątkowym gościem będzie p. Maria Gordziejko, która wraz z Wandą ewakuowana z ZSRS, znalazła schronienie w Iranie.

Wanda Barbara Kociuba doświadczyła tułaczego losu tysięcy Polaków zesłanych w głąb Związku Sowieckiego. 10 lutego 1940 r., wraz z całą rodziną, deportowana została do obwodu archangielskiego. Po podpisaniu układu Sikorski-Majski, ewakuowana z nieludzkiej ziemi, dotarła do bezpiecznej przystani w irańskim Isfahanie. Wanda nigdy nie powróciła do Polski – początkowo trafiła do Wielkiej Brytanii. Następnie, na zaproszenie sióstr ojca, rodzina Kociubów wyjechała do Stanów Zjednoczonych. W 1954 r. Wanda wyszła za mąż za Wiktora (Victora) Bika. Zmarła 31 maja 2017 r.

Wojenną tułaczkę, deportację, pobyt w nieludzkiej ziemi i peregrynację szlakiem nadziei w ślad za armią gen. Andersa, Wanda opisała w swoim pamiętniku. W jej wspomnieniach groza wojny, rozpacz i żal za utraconymi wolnością i bezpieczeństwem, przeplatają się z zachwytem nad światem i egzotyką Bliskiego Wschodu.

Rękopis tego niezwykłego pamiętnika trafił do Archiwum IPN w lipcu 2018 r. w ramach projektu Archiwum Pełne Pamięci. W 2020 r. ukazało się pierwsze książkowe wydanie pamiętnika pt. „»Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli«. Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu”. W 2021 r. w ręce czytelników trafiło wydanie drugie, w formie albumowej, a pod koniec roku pamiętnik ukazał się

także w formie audiobooka. W nagraniu głosu autorce i bohaterce wspomnień udzieliła Ewelina Oleś. Fragmenty audiobooka prezentowane były na antenie Radia Gdańsk jesienią 2021 r.

The poster features a light pink background with a central image of three books. The top book is 'Pamiętnik Basi' by Barbara Mandor, with the subtitle 'Z Archiwum Pełnego Pamięci...'. Below it, the text reads: 'Archiwum IPN zaprasza na dyskusję o wydawnictwach przygotowanych na kanwie pamiętnika Wandy Barbary Kociuby'. The bottom left of the poster contains the event details: '29 MARCA 2022 R., GODZINA 15:00, CENTRALNY PRZYSTANEK HISTORIA, UL. MARSZAŁKOWSKA 21/25'. The bottom right features the logo of the 'Archiwum Pełnego Pamięci' and the logo of the 'Instytut Pamięki Narodowej'.

Pamiętnik Basi
BARBARA MANDOR
Wspomnienia
1939-1997

Z Archiwum Pełnego Pamięci...

Archiwum IPN zaprasza na dyskusję o wydawnictwach przygotowanych na kanwie pamiętnika Wandy Barbary Kociuby

29 MARCA 2022 R., GODZINA 15:00
CENTRALNY PRZYSTANEK HISTORIA
UL. MARSZAŁKOWSKA 21/25

ARCHIWUM PEŁNEJ PAMIĘCI
Instytut Pamięki Narodowej